

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 28. 9. 1956, sp. zn. 2 Tz 187/56

Číslo: 3/1957

Právní věta:

Prokurátor nie je oprávnený vypustiť jednotlivé majetkové kusy z prepadnutia, ak boli tieto majetkové kusy prehlásené za prepadnuté podľa § 55 tr. zák. (prepadnutie veci). Prokurátor môže vypustiť jednotlivé majetkové kusy z prepadnutia iba vtedy, ak ide o prepadnutie majetku podľa § 47 tr. zák. (§ 282 tr. por.).

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 28.09.1956

Spisová značka: 2 Tz 187/56

Číslo rozhodnutí: 3

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Prokurátor, Propadnutí jmění, Propadnutí věci

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Ludový súd v Komárne uznal dvoch obvinených A a B vinnými trestným činom ohrozenia zásobovania podľa § 134 ods. 1, 2 písm. c) tr. zák. a obvineného A tiež trestným činom ohrozenia devízového hospodárstva podľa § 145 ods. 1 tr. zák. spáchanými tým, že obvinení manželia od roku 1949 do 8. októbra 1953 uschovávali vo svojom byte jednak v značnom rozsahu predmety potreby, ktorých bol nedostatok, jednak nespracované zliatky zlata, pričom obvinený A (ktorý bol zlatníkom) nespracované zlato neohlásil podľa devízových predpisov štátnej banky. Ludový súd vedľa hlavného trestu vyslovil podľa § 55 tr. zák. (bez uvedenia prípadu v tomto ustanovení naznačeného) tiež prepadnutie týchto vecí, ktoré bližšie vo výroku rozsudku popísal.

Krajský súd v Nitre na odvolanie obvineného A zrušil rozsudok ľudového súdu vo výroku o vine a vo výroku o hlavnom treste a uznal obvineného A vinným trestným činom ohrozenia devízového hospodárstva podľa § 145 ods. 1 písm. a) tr. zák. a trestným činom ohrozenia zásobovania podľa § 134 ods. 1 tr. zák. a uložil tie isté vedľajšie tresty ako ľudový súd. Odvolanie obvinenej B zamietol. Na námietku obvinenej B, že ľudový súd prehlásil podľa § 55 tr. zák. za prepadnuté rôzne predmety bez ohľadu na to, že medzi týmito predmetmi boli aj veci slúžiace osobnej potrebe obvinených a že teda nepodliehali oznamovacej povinnosti a neslúžili na verejné zásobovanie, krajský súd v rozsudku uviedol toto: „Odvolací súd je toho názoru, že za daného stavu je toto rozhodnutie správne, pretože zo spisov nevyplýva, či niektoré zo zabavených predmetov boli zabavené pri osobnej prehliadke

alebo či všetky zabavené predmety boli tezaurované. Bude poprípade úlohou prokurátora, aby zo zabavených predmetov skutočné a nie premrštené predmety osobnej potreby obvinenej uvoľnil. To isté platí aj dotyčne žiadosti P, ktorá uvádza, že niektoré zo zabavených predmetov boli jej vlastníctvom a tieto dala obvinenému A do opravy. Ľudový súd túto osobu neuvedomil o hlavnom pojednávaní. Jej predmety môžu byť identifikované iba na mieste samom za prítomnosti jej a obvineného A.“

Najvyšší súd na sťažnosť pre porušenie zákona podanú generálnym prokurátorom zrušil rozhodnutie krajského súdu vo výroku o vedľajšom treste prepadnutia veci podľa 55 tr. zák. vyslovenom u obvinených A a B krajskému súdu uložil, aby o veci v rozsahu zrušenia znovu konal a rozhodol.

Odůvodnění:

Generálny prokurátor napadá rozsudok krajského súdu v tej časti, pokiaľ krajský súd uložil obvinenému A vedľajší trest podľa § 55 tr. zák. a pokiaľ obvinenej B zamietol aj čo do výroku u uložení vedľajšieho trestu. Generálny prokurátor poukázal na dôsledky, ktoré tato časť rozhodnutia krajského súdu spôsobila. Obaja obvinení podľa pokynu krajského súdu v uvedenom rozsudku sa obrátili na Okresnú prokuratúru v Komárne podaním, v ktorom uviedli, ktoré veci sú ich osobným majetkom a ktorými nemohli preto spáchať trestný čin, akým boli uznaní vinnými. Obvinení žiadali o uvoľnenie týchto predmetov z prepadnutia. Uznesením Okresnej prokuratúry v Komárne bola žiadosť obvinených zamietnutá s odôvodnením, že výrok podľa § 55 tr. zák. týkajúci sa predmetov uvedených v rozsudku ľudového súdu zostal dotyčne oboch obvinených nedotknutý, resp. dotyčne obvineného A bol krajským súdom znova vyslovený. Za tohoto stavu okresný prokurátor došiel k presvedčeniu, že nemôže prísť do úvahy postup podľa § 282 tr. por., lebo ide o veci, ktoré sa stali vlastníctvom štátu. Obaja obvinení v sťažnosti proti tomuto uzneseniu poukazovali na odôvodnenie rozsudku krajského súdu, podľa ktorého krajský súd celkom výslovne priznáva obvineným právo na niektoré zo zabavených vecí, čo sa týka aj vecí, na ktoré uplatňuje právo P. Krajská prokuratúra v Nitre uznesením sťažnosť oboch obvinených zamietla, stotožňujúc sa s dôvodmi, ktoré vo svojom uznesení uviedla okresná prokuratúra. Generálny prokurátor v sťažnosti pre porušenie zákona podanej v prospech oboch obvinených vytýka krajskému súdu nejasnosť rozsudku vo výroku podľa § 55 tr. zák. (nie je uvedené, podľa ktorého písmena ods. 1 § 55 tr. zák. trest bol vyslovený), resp. skutočnosť, že uloženie tohoto trestu u obvineného A krajský súd neodôvodnil. Generálny prokurátor má za to, že rozsudkom krajského súdu v napadnutej časti bol zákon porušený v ustanovení § 2 odst. 3 tr. por.

Sťažnosť pre porušenie zákona je dôvodná.

Obaja obvinení v priebehu konania viackrát prehlásili, že im boli zabavené (a potom prehlásené za prepadnuté v prospech štátu) veci, ktoré slúžili k ich osobnej potrebe a ktorými teda trestný čin nemohol byť spáchaný. V podaní potom obaja obvinení výslovne veci, o ktoré im ide, vymenovali. Obvinení uvádzajú, že tieto vymenované veci boli uložené voľne na ich byte jednak v otvorenej skrini, jednak v sklenenej vitrine. Tieto veci neboli žiadnym spôsobom ukryté. Časť ich bola zdedená pamiatka po príbuzných. Vo svojom podaní P výslovne uplatňuje svoje vlastnícke právo na niektoré veci tvrdiac, že ich dala obvinenému ako zlatníkovi do opravy.

S týmito námietkami sa krajský súd buď vôbec nezaoberal, hoci rozhodoval o odvolaní obvinených proti celému obsahu rozsudku, buď sa o nich v rozsudku vôbec nezmienil alebo tak urobil nejasným a neurčitým spôsobom a pokiaľ ide o obvinenú B odkázal vyriešenie tejto otázky prokurátorovi. Prokurátor však nemohol rozhodnutie súdov o uložení vedľajšieho trestu prepadnutia vecí podľa § 55 tr. zák. zmeniť, a to nie postupom podľa § 282 tr. por. Postup uvedený v § 282 tr. por., ktorý ustanovuje možnosť vypustenia jednotlivých majetkových kusov z prepadnutia, ktorých je nevyhnutne treba na účel v tomto ustanovení uvedený, týka sa vedľajšieho trestu prepadnutia majetku podľa § 47 tr. zák. (arg. znenie rubriky pred týmto ustanovením „Výkon trestu prepadnutia

majetku“), nie však prepadnutia veci podľa § 55 tr. zák.

Krajský súd v súdnej veci v tomto smere neurobil žiadne skutkové zistenie a nemožno preto zatiaľ posúdiť, do akej miery je tvrdenie oboch obvinených v naznačenej otázke správne. Výrok podľa § 55 tr. zák. dotyčne obvineného A vôbec neodôvodnil a dotyčne obvinenej B potvrdil napadnutý rozsudok aj v tej časti, odôvodňujúc ho zmieneným nezákonným spôsobom.

Aj keď vzhľadom na celkový rozsah zistenej trestnej činnosti oboch obvinených nemá otázka, či a v akom rozsahu sa ukáže opodstatnené tvrdenie obvinených vliv na konečné posúdenie v tejto trestnej veci pre jej právne posúdenie a čo do otázky uloženia hlavného trestu, je treba v záujme zistenia objektívnej pravdy nezákonné rozhodnutie krajského súdu v hore naznačenom smere napraviť.

Bude preto povinnosťou krajského súdu, aby vhodnými dôkazmi najmä výsluchom P a poprípade aj ďalších osôb znajúcich pomery domácnosti obvinených, obhajobu obvinených preskúmal. Až keď krajský súd vec zodpovedne po skutkovej stránke objasní, môže urobiť záver o veciach, ktoré majú byť prehlásené za prepadnuté podľa § 55 tr. zák.

Nyní srov. § 360 ods. 1. tr. ř. z r. 1956 (zák č. 64/1956 Sb.).